చతుర్థ కాణ్డే - షష్ఠ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ అశ్మన్న్ । ఊర్జమ్ । పర్వతే । శిశ్రియాణామ్ । వాతే । పర్జన్యే । వరుణస్య । శుష్మే ॥ అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । వనస్పతిభ్య ఇతి వనస్పతి- భ్యః । అధీతి । సమ్భృతామితి సమ్-భృతామ్ । తామ్ । నః । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । ధత్త । మరుతః । సగ్ంరరాణా ఇతి సమ్-రరాణాః ॥ అశ్మన్న్ । తే । క్షుత్ । అముమ్ । తే । శుక్ । ఋచ్ఛతు । యమ్ । ద్విష్మః ॥ సముద్రస్య । త్వా । అవాకయా । అగ్నే । పరీతి । వ్యయామసి ॥ పావకః । అస్మభ్య మిత్యస్మ-భ్యమ్ । శివః । భవ ॥ హిమస్య । త్వా । జరాయుణా । అగ్నే । పరీతి । వ్యయామసి ॥ పావకః । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । శివః । భవ ॥ ఉపేతి ॥౧॥ జ్మన్న్ । ఉపేతి । వేతసే । అవత్తరమిత్యవత్-తరమ్ । నదీషు । ఆ । అగ్నే । పిత్తమ్ । అపామ్ । అసి ॥ మణ్డూకి । తాభిః । ఏతి । గహి । సా । ఇమమ్ । నః । యజ్ఞమ్ ॥ పావకవర్ణమితి పావక-వర్ణమ్ । శివమ్ । కృధి ॥ పావకే । ఏతి । చితయన్త్యా । కృపా ॥ క్షామన్న్ । రురుచే । ఉషసః । న । భానునా ॥ తూర్వన్న్ । న । యామన్న్ । ఏతశస్య । ను । రణే । ఏతి । యః । ఘృణే ॥ న । తతృషాణః । అజరః ॥ అగ్నే । పావక । రోచిషా । మన్ద్రయా । దేవ । జిహ్వయా ॥ ఏతి । దేవాన్ ॥౨॥ వక్షి । యక్షి । చ ॥ సః । నః । పావక । దీదివః । అగ్నే । దేవాన్ । ఇహ । ఏతి । వహ ॥ ఉపేతి । యజ్ఞమ్ । హవిః । చ । నః ॥ అపామ్ । ఇదమ్ । న్యయనమితి ని-అయనమ్ । సముద్రస్య । నివేశనమితి ని-వేశనమ్ ॥ అన్యమ్ । తే । అస్మత్ । తపన్తు । హేతయః । పావకః । అస్మభ్యమిత్యస్మ- భ్యమ్ । శివః । భవ ॥ నమః । తే । హరసే । శోచిషే । నమః । తే । అస్తు । అర్చిషే ॥ అన్యమ్ । తే । అస్మత్ । తపన్తు । హేతయః । పావకః । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । శివః । భవ ॥ నృషద ఇతి నృ-సదే ।

వట్ ॥౩॥ అప్సుషదఇత్యప్సు- సదే । వట్ । వనసదఇతివన-సదే । వట్ । బర్హిషదఇతి బర్హి-సదే ।వట్ ।సువర్విదఇతిసువః-విదే ।వట్ ॥యే ।దేవాః ।దేవానామ్ ।యజ్ఞియాః । యజ్ఞియానామ్ । సంవత్సరీణమితిసమ్-వత్సరీణమ్ ।ఉపేతి । భాగమ్ । ఆసతే ॥ అహుతాద ఇత్యహుత-అదః ।హవిషః । యజ్ఞే ।అస్మిన్న్ ।స్వయమ్ ।జుహుధ్వమ్ ।మధునః ।ఘృతస్య ॥ యే ।దేవాః ।దేవేషు ।అధితి ।దేవత్వమితిదేవ-త్వమ్ ।ఆయన్న్ । యే । బ్రహ్మణః । పురఏతార ఇతిపురః-ఏతారః । అస్య ॥ యేభ్యః ।న । ఋతే । పవతే । ధామ ।కిమ్ । చన । న । తే । దివః । న । పృథివ్యాః । అధితి । స్నుషు ॥ ప్రాణదాఇతిప్రాణ-దాః ॥౪॥అపానదాఇత్యపాన-దాః ।వ్యానదాఇతివ్యాన-దాః ।చక్షుర్దాఇతిచక్షుః-దాః ।వర్చోదాఇతివర్చః-దాః । వరివోదా ఇతివరివః-దాః ॥అన్యమ్ । తే । అస్మత్ । తపన్తు । హేతయః । పావకః । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । శివః । భవ ॥ అగ్నిః । తిగ్మేన ।శోచిషా । యగ్ంసత్ ।విశ్వమ్ ।నీతి ।అత్రిణమ్ ॥ అగ్నిః । నః । వగ్ంసతే । రయిమ్ ॥ సః । ఏనా । అనీకేన ।సువిదత్రఇతిసు-విదత్రః । అస్మేఇతి ।యష్టా ।దేవాన్ ।ఆయజిష్ఠఇత్యా-యజిష్ఠః ।స్వస్తి ॥అదబ్ధః । గోపాఇతిగో-పాః । ఉత ।నః ।పరస్పాఇతిపరః-పాః । అగ్నే । ద్యుమదితిద్యు-మత్ । ఉత । రేవత్ । దిదీహి ॥౫॥

॥ ఉపదేవాన్వత్ప్రాణదాశ్చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

యః ।ఇమా ।విశ్వా ।భువనాని ।జుహ్వత్ ।ఋషిః ।హోతా । నిషసాదేతిని-ససాద । పితా ।నః ॥సః ।ఆశిషేత్యా-శిషా ।ద్రవిణమ్ ।ఇచ్ఛమానః । పరమచ్ఛదఇతిపరమ-ఛదః । వరే । ఏతి । వివేశ ॥విశ్వకర్మేతివిశ్వ-కర్మా ।మనసా ।యత్ । విహాయాఇతివి-హాయాః । ధాతా । విధాతేతివి-ధాతా । పరమా ।ఉత । సన్దృగితిసమ్-దృక్ ॥ తేషామ్ । ఇష్టాని । సమితి । ఇషా । మదన్తి । యత్ర । సప్తర్షీనితిసప్త-ఋషీన్ । పరః । ఏకమ్ । ఆహుః ॥

యః । నః । పితా ।జనితా ।యః ।విధాతేతివి-ధాతా ।యః ।నః ।సతః । అభి ।ఏతి ।సత్ । జజాన ॥౬॥యః ।దేవానామ్ ।నామధాఇతినామ-ధాః ।ఏకః ।ఏవ ।తమ్ । సమ్ప్రశ్నమితిసమ్-ప్రశ్నమ్ । భువనా । యన్తి । అన్యా ॥ తే । ఏతి ।అయజన్త । ద్రవిణమ్ । సమితి । అస్మై । ఋషయః ।పూర్వే ।జరితారః ।న ।భూనా ॥అసూర్తా ।సూర్తా ।రజసః ।విమానఇతివి-మానే । యే ।భూతాని ।సమకృణ్వన్నితిసమ్-అకృణ్వన్న్ । ఇమాని ॥ న । తమ్ । విదాథ ।యః । ఇదమ్ ।జజాన ।అన్యత్ ।యుష్మాకమ్ ।అన్తరమ్ ।భవాతి ॥నీహారేణ ।ప్రావృతాః ।జల్ప్యా । చ ।అసుతృపఇత్యసు-తృపః ।ఉక్థశాసఇత్యుక్థ-శాసః ।చరన్తి ॥ పరః ।దివా ।పరః ।ఏనా ॥౭॥ పృథివ్యా ।పరః ।దేవేభిః । అసురైః । గుహా । యత్ ॥ కమ్ । స్విత్ । గర్భమ్ । ప్రథమమ్ । దధ్రే । ఆపః । యత్ర । దేవాః ।సమగచ్ఛన్తేతిసమ్-అగచ్ఛన్త ।విశ్వే ॥తమ్ ।ఇత్ । గర్భమ్ । ప్రథమమ్ ।దధ్రే । ఆపః । యత్ర ।దేవాః ।సమగచ్ఛన్తేతిసమ్-అగచ్ఛన్త ।విశ్వే ॥అజస్య । నాభౌ ।అధీతి ।ఏకమ్ ।అర్పితమ్ ।యస్మిన్న్ ।ఇదమ్ ।విశ్వమ్ ।భువనమ్ ।అధీతి । శ్రితమ్॥ విశ్వకర్మేతివిశ్వ-కర్మా । హి ।అజనిష్ట ।దేవః ।ఆత్ ।ఇత్ ।గన్ధర్వః ।అభవత్ ।ద్వితీయః ॥ తృతీయః ।పితా ।జనితా ।ఓషధీనామ్ ॥౮॥ అపామ్ । గర్భమ్ । వీతి । అదధాత్ । పురుత్రేతి పురు-త్రా ॥ చక్షుషః । పితా । మనసా । హి । ధీరః । ఘృతమ్ । ఏనేఇతి । అజనత్ । నన్నమానేఇతి ॥యదా ।ఇత్ । అన్తాః । అదదృగ్ంహన్త । పూర్వే । ఆత్ । ఇత్ । ద్యావాపృథివీ ఇతిద్యావా-పృథివీ । అప్రథేతామ్ ॥ విశ్వతశ్చక్షురితివిశ్వతః-చక్షుః । ఉత । విశ్వతోముఖఇతి విశ్వతః-ముఖః । విశ్వతోహస్తఇతి విశ్వతః-హస్తః । ఉత । విశ్వతస్పాదితివిశ్వతః-పాత్ ॥ సమితి । బాహుభ్యామితిబాహు- భ్యామ్ । నమతి ।సమితి ।పతత్రైః ।ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ ।జనయన్న్ ।దేవః ।ఏకః ॥ కిమ్ ।స్విత్ ।ఆసీత్ ।అధిష్ఠానమిత్యధి-స్థానమ్ । ఆరమ్భణ

మిత్యా-రమ్భణమ్ । కతమత్ । స్విత్ । కిమ్ । ఆసీత్ ॥ యది । భూమిమ్ । జనయన్న్ ॥౯॥ విశ్వకర్మేతివిశ్వ- కర్మా । వీతి । ద్యామ్ । ఔర్ణోత్ । మహినా । విశ్వచక్షాఇతివిశ్వ-చక్షాః ॥ కిమ్ ।స్విత్ ।వనమ్ ।కః ।ఉ ।సః ।వృక్షః ।ఆసీత్ ।యతః ।ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ । నిష్టతక్షురితినిః-తతక్షుః ॥ మనీషిణః ।మనసా ।పృచ్ఛత ।ఇత్ ।ఉ ।తత్ ।యత్ । అధ్యతిష్ఠదిత్యధి-అతిష్ఠత్ । భువనాని ।ధారయన్న్ ॥యా ।తే ।ధామాని ।పరమాణి ।యా ।అవమా ।యా । మధ్యమా ।విశ్వకర్మన్నితివిశ్వ-కర్మన్న్ ।ఉత ।ఇమా ॥శిక్ష ।సఖిభ్యఇతిసఖి-భ్యః । హవిషి । స్వధావఇతి స్వధా-వః । స్వయమ్ । యజస్వ । తనువమ్ । జుషాణః ॥ వాచః । పతిమ్ । విశ్వకర్మాణమితి విశ్వ-కర్మాణమ్ । ఊతయే ॥౧౦॥ మనోయుజమితిమనః-యుజమ్ । వాజే । అద్య । హువేమ ॥ సః । నః ।నేదిష్ఠా ।హవనాని ।జోషతే ।విశ్వశమ్భూరితివిశ్వ-శమ్భూః । అవసే । సాధుకర్మేతిసాధు-కర్మా ॥ విశ్వకర్మన్నితివిశ్వ-కర్మన్న్ । హవిషా । వావృధానః । స్వయమ్ । యజస్వ । తనువమ్ । జుషాణః ॥ముహ్యన్తు ।అన్యే । అభితః । సపత్నాః ।ఇహ ।అస్మాకమ్ ।మఘవేతిమఘ-వా ।సూరిః ।అస్తు ॥ విశ్వకర్మన్నితివిశ్వ-కర్మన్న్ హవిషా । వర్ధనేన । త్రాతారమ్ । ఇన్ద్రమ్ । అకృణోః ।అవధ్యమ్ ॥తస్మై ।విశః । సమితి । అనమన్త ।పూర్వీః ।అయమ్ ।ఉగ్రః ।విహవ్యఇతివి-హవ్యః ।యథా ।అసత్ ॥సముద్రాయ। వయునాయ । సిన్ధూనామ్ । పతయే । నమః ॥నదీనామ్ ।సర్వాసామ్ । పిత్రే । జుహుత । విశ్వకర్మణఇతి విశ్వ-కర్మణే । విశ్వా । అహా । అమర్త్యమ్ । హవిః ॥౧౧॥

॥ జజ్ఞానైనౌషధీనామ్మ్యామిఙ్గనయన్నూతయేనమోనవచ ॥౨॥

ఉదితి । ఏనమ్ । ఉత్తరామిత్యుత్-తరామ్ । నయ । అగ్నే । ఘృతేన । ఆహుతేత్యా-హుత ॥ రాయః । పోషేణ । సమితి ।సృజ ।ప్రజయేతిప్ర-జయా ।చ ।ధనేన। చ ॥ ఇన్ద్ర ।

ఇమమ్ । ప్రతరామితిప్ర-తరామ్ । కృధి । సజాతానామితిస-జాతానామ్ । అసత్ । వశీ ॥
సమితి । ఏనమ్ । వర్చసా । సృజ । దేవేభ్యః । భాగధాఇతిభాగ-ధాః । అసత్ ॥ యస్య ।
కుర్మః । హవిః । గృహే । తమ్ । అగ్నే । వర్ధయ । త్వమ్ ॥ తస్మై । దేవాః । అధీతి । బ్రువన్న్ ।
అయమ్ । చ । బ్రహ్మణః । పతిః ॥ ఉదితి । త్వా । విశ్వే । దేవాః ॥ ౧౨॥ అగ్నే । భరన్తు ।
చిత్తిభిరితిచిత్తి-భిః ॥ సః । నః । భవ । శివతమఇతిశివ-తమః । సుప్రతీకఇతిసు- ప్రతీకః ।
విభావసురితివిభా-వసుః ॥ పఞ్చ । దిశః । దైవీః । యజ్ఞమ్ । అవన్తు । దేవీః । అపేతి ।
అమతిమ్ । దుర్మతిమితిదుః-మతిమ్ । బాధమానాః ॥ రాయః । పోషే । యజ్ఞపతిమితియజ్ఞ-
పతిమ్ । ఆభజన్తీరిత్యా-భజన్తీః ॥ రాయః । పోషే । అధీతి । యజ్ఞః । అస్థాత్ । సమిద్ధఇతిసమ్-
ఇద్ధే । అగ్నౌ । అధీతి । మామహానః ॥ ఉక్థపత్రఇత్యుక్థ-పత్రః । ఈడ్యః । గృభీతః । తప్తమ్ ।
ఘర్మమ్ । పరిగృహ్యేతిపరి-గృహ్య । అయజన్త ॥ ఊర్జా । యత్ । యజ్ఞమ్ । అశమన్త ।
దేవాః । దైవ్యాయ । ధర్త్రే । జోష్ట్రే ॥ దేవశ్రీరితిదేవ-శ్రీః । శ్రీమణాఇతిశ్రీ-మనాః । శతపయాః
ఇతిశత-పయాః ॥ ౧౩॥ పరిగృహ్యేతిపరి-గృహ్య । దేవాః । యజ్ఞమ్ । ఆయన్న్ ॥ సూర్యరశ్మిరితి
సూర్య-రశ్మిః । హరికేశఇతిహరి-కేశః । పురస్తాత్ । సవితా । జ్యోతిః । ఉదితి । అయాన్ ।
అజస్రమ్ ॥ తస్య । పూషా । ప్రసవమితిప్ర-సవమ్ । యాతి । దేవః । సమ్పశ్యన్నితిసమ్- పశ్యన్న్ ।
విశ్వా । భువనాని । గోపాఇతిగో-పాః ॥ దేవాః । దేవేభ్యః । అధ్వర్యన్తః । అస్థుః । వీతమ్ । శమిత్రే ।
శమితా । యజధ్యై ॥ తురీయః । యజ్ఞః । యత్ర । హవ్యమ్ । ఏతి । తతః । పావకాః । ఆశిషఇత్యా-
శిషః । నః । జుషన్తామ్ ॥ విమానఇతివి-మానః । ఏషః । దివః । మధ్యే । ఆస్తే । ఆపప్రివాని
త్యా-పప్రివాన్ । రోదసీ ఇతి । అన్తరిక్షమ్ ॥ సః । విశ్వాచీః । అభీతి ॥ ౧౪॥ చష్టే । ఘృతాచీః ।
అన్తరా । పూర్వమ్ । అపరమ్ । చ । కేతుమ్ ॥ ఉక్షా । సముద్రః । అరుణః । సుపర్ణఇతిసు-పర్ణః ।

పూర్వస్య । యోనిమ్ । పితుః । ఏతి । వివేశ ॥ మధ్యే । దివః । నిహితఇతిని-హితః । పృశ్నిః ।
అశ్మా । వీతి । చక్రమే । రజసః । పాతి । అన్తౌ ॥ ఇన్ద్రమ్ । విశ్వాః । అవీవృధన్న్ । సముద్ర
వ్యచసమితిసముద్ర-వ్యచసమ్ । గిరః ॥ రథీతమమితిరథి-తమమ్ । రథీనామ్ । వాజానామ్ ।
సత్పతిమితిసత్-పతిమ్ । పతిమ్ ॥ సుమ్నహూరితిసుమ్న-హూః । యజ్ఞః । దేవాన్ । ఏతి ।
చ । వక్షత్ । యక్షత్ । అగ్నిః । దేవః । దేవాన్ । ఏతి । చ । వక్షత్ ॥ వాజస్య । మా । ప్రసవేనేతిప్ర-
సవేన । ఉద్గ్రాభేణేత్యుత్-గ్రాభేణ । ఉదితి । అగ్రభీత్ ॥ అథ । సపత్నాన్ । ఇన్ద్రః । మే । నిగ్రాభేణేతి
ని-గ్రాభేణ । అధరాన్ । అకః ॥ ఉద్గ్రాభమిత్యుత్-గ్రాభమ్ । చ । నిగ్రాభమితిని-గ్రాభమ్ ।
చ । బ్రహ్మ । దేవాః । అవీవృధన్న్ ॥ అథ । సపత్నాన్ । ఇన్ద్రాగ్నీఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । మే ।
విషూచీనాన్ । వీతి । అస్యతామ్ ॥ ౧౫॥ విశ్వేదేవాశ్శతపయాఅభివాజస్యషడ్వింశతిశ్చ ॥ ౩॥

ఆశుః । శిశానః । వృషభః । న । యుధ్మః । ఘనాఘనః । క్షోభణః । చర్షణీనామ్ ॥
సఙ్క్రన్దనఇతిసమ్-క్రన్దనః । అనిమిషఇత్యని-మిషః । ఏకవీరఇత్యేక-వీరః । శతమ్ । సేనాః ।
అజయత్ । సాకమ్ । ఇన్ద్రః ॥ సఙ్క్రన్దనేనేతిసమ్-క్రన్దనేన । అనిమిషేణేత్యని-మిషేణ । జిష్ణునా
యుత్కారేణేతియుత్-కారేణ । దుశ్చ్యవనేనేతిదుః-చ్యవనేన । ధృష్ణునా ॥ తత్ । ఇన్ద్రేణ ।
జయత । తత్ । సహధ్వమ్ । యుధః । నరః । ఇషుహస్తేనేతీషు-హస్తేన । వృష్ణా ॥ సః । ఇషుహస్తైరి
తీషు-హస్తైః । సః । నిషఙ్గిభిరితినిషఙ్గి-భిః । వశీ । సగ్ంస్రష్టేతి సమ్-స్రష్టా । సః । యుధః ।
ఇన్ద్రః । గణేన ॥ సగ్ంసృష్టజిదితిసగ్ంసృష్ట-జిత్ । సోమపాఇతిసోమ-పాః । బాహుశర్ధీతిబాహు-
శర్ధీ । ఊర్ధ్వధన్వేత్యూర్ధ్వ-ధన్వా । ప్రతిహితాభిరితిప్రతి-హితాభిః । అస్తా ॥ బృహస్పతే । పరీతి ।
దీయ ॥ ౧౬॥ రథేన । రక్షోహేతిరక్షః-హా । అమిత్రాన్ । అపబాధమానఇత్యప-బాధమానః ॥
ప్రభఞ్జన్నితిప్ర-భఞ్జన్న్ । సేనాః । ప్రమృణఇతిప్ర-మృణః । యుధా । జయన్న్ । అస్మాకమ్ ।

వజ్రబాహుమితి వజ్ర-బాహుమ్ । జయన్తమ్ । అజ్మ । ప్రమృణన్తమితి ప్ర-మృణన్తమ్ । ఓజసా ॥ ఇమమ్ । సజాతా ఇతి స-జాతాః । అన్వితి । వీరయధ్వమ్ । ఇన్ద్రమ్ । సఖాయః । అను । సమితి । రభధ్వమ్ ॥ బలవిజ్ఞాయ ఇతి బల-విజ్ఞాయః । స్థవిరః । ప్రవీర ఇతి ప్ర-వీరః । సహస్వాన్ । వాజీ । సహమానః । ఉగ్రః ॥ అభివీర ఇత్యభి-వీరః । అభిసత్వేత్యభి-సత్వా । సహోజా ఇతి సహః-జాః । జైత్రమ్ । ఇన్ద్ర । రథమ్ । ఏతి । తిష్ఠ । గోవిదితి గో-విత్ ॥ అభీతి । గోత్రాణి । సహసా । గాహమానః । అదాయః ॥౧౨॥ వీరః । శతమన్యురితి శత-మన్యుః । ఇన్ద్రః ॥ దుశ్చ్యవన ఇతి దుః-చ్యవనః । పృతనాషాట్ । అయుధ్యః । అస్మాకమ్ । సేనాః । అవతు । ప్రేతి । యుధ్స్వితి యుత్-సు ॥ ఇన్ద్రః । ఆసామ్ । నేతా । బృహస్పతిః । దక్షిణా । యజ్ఞః । పురః । ఏతు । సోమః ॥ దేవసేనానామితి దేవ-సేనానామ్ । అభిభఞ్జతీనామిత్యభి-భఞ్జతీనామ్ । జయన్తీనామ్ । మరుతః । యన్తు । అగ్రే ॥ ఇన్ద్రస్య । వృష్ణః । వరుణస్య । రాజ్ఞః । ఆదిత్యానామ్ । మరుతామ్ । శర్ధః । ఉగ్రమ్ ॥ మహామనసామితి మహా-మనసామ్ । భువనచ్యవానామితి భువన-చ్యవానామ్ । ఘోషః । దేవానామ్ । జయతామ్ । ఉదితి । అస్థాత్ ॥ అస్మాకమ్ । ఇన్ద్రః । సమృతేష్వితి సమ్-ఋతేషు । ధ్వజేషు । అస్మాకమ్ । యాః । ఇషవః । తాః । జయన్తు ॥౧౩॥ అస్మాకమ్ । వీరాః । ఉత్తర ఇత్యుత్-తరే । భవన్తు । అస్మాన్ । ఉ । దేవాః । అవత । హవేషు ॥ ఉదితి । హర్షయ । మఘవన్నితి మఘ-వన్న్ । ఆయుధాని । ఉదితి । సత్వనామ్ । మామకానామ్ । మహాంసి ॥ ఉదితి । వృత్రహన్నితి వృత్ర-హన్న్ । వాజినామ్ । వాజినాని । ఉదితి । రథానామ్ । జయతామ్ । ఏతు । ఘోషః ॥ ఉప । ప్రేతి । ఇత । జయత । నరః । స్థిరాః । వః । సన్తు । బాహవః ॥ ఇన్ద్రః । వః । శర్మ । యచ్ఛతు । అనాధృష్యా ఇత్యనా-ధృష్యాః । యథా । అసథ ॥

అవస్పృష్టేత్యవ-సృష్టా । పరేతి । పత । శరవ్యే । బ్రహ్మసగ్ంశితేతిబ్రహ్మ-సగ్ంశితా ॥ గచ్ఛ
అమిత్రాన్ । ప్రేతి ॥౧౯॥ విశ । మా । ఏషామ్ । కమ్ । చన । ఉదితి । శిషః ॥ మర్మాణి ।
తే । వర్మభిరితివర్మ- భిః । ఛాదయామి । సోమః । త్వా । రాజా । అమృతేన । అభీతి । వస్తామ్ ॥
ఉరోః । వరీయః । వరివః । తే । అస్తు । జయన్తమ్ । త్వామ్ । అన్వితి । మదన్తు । దేవాః ॥
యత్ర । బాణాః । సమ్పతన్తీతిసమ్-పతన్తి । కుమారాః । విశిఖాఇతివి-శిఖాః । ఇవ ॥ ఇన్ద్రః ।
నః । తత్ర । వృత్రహేతివృత్ర-హా । విశ్వాహేతివిశ్వ-హా । శర్మ । యచ్ఛతు ॥౨౦॥

॥ దీయాద్దాయోజయన్త్వమిత్రాన్త్సచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

ప్రాచీమ్ । అన్వితి । ప్రదిశమితిప్ర-దిశమ్ । ప్రేతి । ఇహి । విద్వాన్ । అగ్నేః । అగ్నే ।
పురోఅగ్నిరితిపురః-అగ్నిః । భవ । ఇహ ॥ విశ్వాః । ఆశాః । దీద్యానః । వీతి । భాహి । ఊర్జమ్ ।
నః । ధేహి । ద్విపదఇతిద్వి-పదే । చతుష్పదఇతిచతుః-పదే ॥ క్రమధ్వమ్ । అగ్నినా । నాకమ్ ।
ఉఖ్యమ్ । హస్తేషు । బిభ్రతః ॥ దివః । పృష్ఠమ్ । సువః । గత్వా । మిశ్రాః । దేవేభిః । ఆధ్వమ్ ॥
పృథివ్యాః । అహమ్ । ఉదితి । అన్తరిక్షమ్ । ఏతి । అరుహమ్ । అన్తరిక్షాత్ । దివమ్ । ఏతి ।
అరుహమ్ ॥ దివః । నాకస్య । పృష్ఠాత్ । సువః । జ్యోతిః । అగామ్ ॥౨౧॥ అహమ్ ॥ సువః ।
యన్తః । న । అపేతి । ఈక్షన్తే । ఏతి । ద్యామ్ । రోహన్తి । రోదసీఇతి ॥ యజ్ఞమ్ । యే । విశ్వతోధార
మితివిశ్వతః-ధారమ్ . సువిద్వాగ్ంసఇతిసు-విద్వాగ్ంసః । వితేనిరఇతివి-తేనిరే ॥ అగ్నే ।
ప్రేతి । ఇహి । ప్రథమః । దేవయతామితిదేవ-యతామ్ । చక్షుః । దేవానామ్ । ఉత ।
మర్త్యానామ్ ॥ ఇయక్షమాణాః । భృగుభిరితిభృగు- భిః । సజోషాఇతిస-జోషాః । సువః ।
యన్తు । యజమానాః । స్వస్తి ॥ నక్తోషాసా । సమనసేతిస-మనసా । విరూపేఇతివి-రూపే ।
ధాపయేతేఇతి । శిశుమ్ । ఏకమ్ । సమీచీఇతి ॥ ద్యావా । క్షామ । రుక్మః । అన్తః । వీతి । భాతి ।

దేవాః । అగ్నిమ్ । ధారయన్న్ । ద్రవిణోదా ఇతి ద్రవిణః-దాః ॥ అగ్నే । సహస్రాక్షేతి సహస్ర-అక్ష ॥ ౨౨॥ శతమూర్ధన్నితి శత-మూర్ధన్న్ । శతమ్ । తే । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । సహస్రమ్ । అపానా ఇత్యప-అనాః ॥ త్వమ్ । సాహస్రస్య । రాయః । ఈశిషే । తస్మై । తే । విధేమ । వాజాయ । స్వాహా ॥ సుపర్ణ ఇతి సు-పర్ణః । అసి । గరుత్మాన్ । పృథివ్యామ్ । సీద । పృష్ఠే । పృథివ్యాః । సీద । భాసా । అన్తరిక్షమ్ । ఏతి । పృణ । జ్యోతిషా । దివమ్ । ఉదితి । స్తభాన । తేజసా । దిశః । ఉదితి । దృగ్ంహ ॥ ఆజుహ్వాన ఇత్యా-జుహ్వానః । సుప్రతీక ఇతి సు-ప్రతీకః । పురస్తాత్ । అగ్నే । స్వామ్ । యోనిమ్ । ఏతి । సీద । సాధ్యా ॥ అస్మిన్న్ । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । అధీతి । ఉత్తరస్మిన్నిత్యుత్-తరస్మిన్న్ । విశ్వే । దేవాః ॥ ౨౩॥ యజమానః । చ । సీదత ॥ ప్రేద్ధ ఇతి ప్ర-ఇద్ధః । అగ్నే । దీదిహి । పురః । నః । అజస్రయా । సూర్మ్యా । యవిష్ఠ ॥ త్వామ్ । శశ్వన్తః । ఉపేతి । యన్తి । వాజాః ॥ విధేమ । తే । పరమే । జన్మన్న్ । అగ్నే । విధేమ । స్తోమైః । అవరే । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే ॥ యస్మాత్ । యోనేః । ఉదారిథేత్యుత్-ఆరిథ । యజే । తమ్ । ప్రేతి । త్వే ఇతి । హవీగ్ంషి । జుహురే । సమిద్ధ ఇతి సమ్-ఇద్ధే ॥ తామ్ । సవితుః । వరేణ్యస్య । చిత్రామ్ । ఏతి । అహమ్ । వృణే । సుమతిమితి సు-మతిమ్ । విశ్వజన్యామితి విశ్వ-జన్యామ్ ॥ యామ్ । అస్య । కణ్వః । అదుహత్ । ప్రపీనామితి ప్ర-పీనామ్ । సహస్రధారామితి సహస్ర-ధారామ్ ॥ ౨౪॥ పయసా । మహీమ్ । గామ్ ॥ సప్త । తే । అగ్నే । సమిధ ఇతి సమ్-ఇధః । సప్త । జిహ్వాః । సప్త । ఋషయః । సప్త । ధామ । ప్రియాణి ॥ సప్త । హోత్రాః । సప్తధేతి సప్త-ధా । త్వా । యజన్తి । సప్త । యోనీః । ఏతి । పృణస్వ । ఘృతేన ॥ ఈదృఙ్ । చ । అన్యాదృఙ్ । చ । ఏతాదృఙ్ । చ । ప్రతిదృఙ్ఙితి ప్రతి-దృఙ్ । చ । మితః । చ । సమ్మిత ఇతి సమ్-మితః । చ । సభరా ఇతి స-భరాః ॥ శుక్రజ్యోతిరితి శుక్ర-జ్యోతిః । చ । చిత్రజ్యోతిరితి చిత్ర-జ్యోతిః ।

చ । సత్యజ్యోతిరితిసత్య-జ్యోతిః ।చ । జ్యోతిష్మాన్ ।చ ।సత్యః ।చ ।ఋతపాఇత్యృత-పాః ।
చ । అత్యగ్ంహాఇత్యతి-అగ్ంహాః ॥౨౫॥ఋతజిదిత్యృత-జిత్ ।చ ।సత్యజిదితిసత్య-జిత్ ।
చ ।సేనజిదితిసేన-జిత్ ।చ ।సుషేణఇతిసు-సేనః ।చ ।అన్త్యమిత్రఇత్యన్తి-అమిత్రః ।చ ।దూరే
అమిత్రఇతిదూరే-అమిత్రః ।చ ।గణః ॥ఋతః ।చ ।సత్యః ।చ ।ధ్రువః ।చ । ధరుణః । చ ।
ధర్తా ।చ ।విధర్తేతివి-ధర్తా ।చ ।విధారయఇతివి-ధారయః ॥ఈదృక్షాసః । ఏతాదృక్షాసః ।
ఊ । స్వితి । నః ।సదృక్షాసః ।ప్రతిసదృక్షాసఇతిప్రతి-సదృక్షాసః ।ఏతి ।ఇతన ॥ మితాసః ।
చ । సమ్మితాసఇతిసమ్-మితాసః ।చ ।నః ।ఊతయే । సభరసఇతిస-భరసః ।మరుతః ।
యజ్ఞే । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రమ్ । దైవీః ।విశః ।మరుతః ।అనువర్త్మానఇత్యను-వర్త్మానః ।యథా ।
ఇన్ద్రమ్ । దైవీః । విశః । మరుతః । అనువర్త్మానఇత్యను-వర్త్మానః । ఏవమ్ ।ఇమమ్ ।
యజమానమ్ । దైవీః ।చ ।విశః ।మానుషీః ।చ ।అనువర్త్మానఇత్యను-వర్త్మానః ।భవన్తు॥౨౬॥

॥ అగాగ్ంసహస్రాక్షదేవాస్సహస్రధారామత్యగ్ంహాఅనువర్త్మానష్షోడశచ ॥౫॥

జీమూతస్య ।ఇవ ।భవతి ।ప్రతీకమ్ ।యత్ ।వర్మీ ।యాతి । సమదామితిస-మదామ్।
ఉపస్థఇత్యుప-స్థే ॥ అనావిద్ధయేత్యనా-విద్ధయా । తనువా । జయ । త్వమ్ । సః । త్వా ।
వర్మణః ।మహిమా ।పిపర్తు ॥ధన్వనా ।గాః ।ధన్వనా ।ఆజిమ్ ।జయేమ ।ధన్వనా ।తీవ్రాః ।
సమదఇతిస-మదః ।జయేమ ॥ధనుః ।శత్రోః ।అపకామమిత్యప-కామమ్।కృణోతి ।ధన్వనా
సర్వాః । ప్రదిశఇతిప్ర-దిశః ।జయేమ ॥వక్ష్యన్తీ । ఇవ । ఇత్ । ఏతి । గనీగన్తి ।కర్ణమ్ ।
ప్రియమ్ ।సఖాయమ్ ।పరిషస్వజానేతిపరి-సస్వజానా ॥యోషా ।ఇవ ।శిఙ్క్తే ।వితతేతివి-
తతా । అధీతి ।ధన్వన్న్ ॥౨౭॥ జ్యా ।ఇయమ్ ।సమనే ।పారయన్తీ ॥తేఇతి ।ఆచరన్తీఇత్యా-
చరన్తీ । సమనా ।ఇవ ।యోషా ।మాతా ।ఇవ ।పుత్రమ్। బిభృతామ్ । ఉపస్థఇత్యుప-స్థే ॥

అపేతి । శత్రూన్ । విధ్యతామ్ । సంవిదానేఇతిసమ్-విదానే । ఆర్త్నీఇతి । ఇమేఇతి । విష్ఫురన్తీఇతివి-స్ఫురన్తీ ।అమిత్రాన్ ॥బహ్వీనామ్ ।పితా ।బహుః ।అస్య । పుత్రః । చిశ్చా । కృణోతి ।సమనా ।అవగత్యేత్యవ-గత్య ॥ఇషుధిరితీషు-ధిః ।సఙ్కాః ।పృతనాః ।చ ।సర్వాః । పృష్ఠే । నినద్ధఇతిని-నద్ధః । జయతి ।ప్రసూతఇతిప్ర-సూతః ॥రథే ।తిష్ఠన్ । నయతి । వాజినః । పురః ।యత్రయత్రేతియత్ర-యత్ర ।కామయతే ।సుషారథిరితిసు-సారథిః ॥ అభీశూనామ్ । మహిమానమ్ ॥౨౮॥ పనాయత ।మనః ।పశ్చాత్ ।అన్వితి ।యచ్ఛన్తి । రశ్మయః ॥ తీవ్రాన్ । ఘోషాన్ ।కృణ్వతే ।వృషపాణయఇతివృష-పాణయః ।అశ్వాః । రథేభిః ।సహ ।వాజయన్తః ॥అవక్రామన్తఇత్యవ-క్రామన్తః ।ప్రపదైరితిప్ర-పదైః ।అమిత్రాన్ । క్షిణన్తి । శత్రూన్ । అనపవ్యయన్తఇత్యనప-వ్యయన్తః ॥రథవాహనమితిరథ-వాహనమ్ । హవిః ।అస్య ।నామ ।యత్ర । ఆయుధమ్ ।నిహితమితిని-హితమ్ ।అస్య ।వర్మ ॥తత్ర । రథమ్ । ఉపేతి ।శగ్మమ్ ।సదేమ । విశ్వాహేతివిశ్వా-అహా । వయమ్ । సుమనస్యమానాఇతిసు-మనస్యమానాః ॥ స్వాదుషగ్ంసదఇతిస్వాదు-సగ్ంసదః ।పితరః ।వయోధాఇతివయః-ధాః ।కృచ్ఛ్రేశ్రితఇతికృచ్ఛ్రే-శ్రితః ।శక్తీవన్తఇతిశక్తి-వన్తః । గభీరాః ॥చిత్రసేనాఇతిచిత్ర-సేనాః ।ఇషుబలాఇతీషు-బలాః ।అమృధ్రాః ।సతోవీరాఇతిసతః-వీరాః ।ఉరవః । వ్రాతసాహా ఇతివ్రాత-సాహాః ॥బ్రాహ్మణాసః ॥౨౯॥ పితరః । సోమ్యాసః । శివేఇతి । నః । ద్యావాపృథివీ ఇతిద్యావా-పృథివీ । అనేహసా ॥ పూషా ।నః ।పాతు । దురితాదితిదుః-ఇతాత్ । ఋతావృధ ఇత్యృత-వృధః । రక్ష । మాకిః । నః । అఘశగ్ంసఇత్యఘ-శగ్ంసః । ఈశత ॥ సుపర్ణమితి సు-పర్ణమ్ । వస్తే । మృగః । అస్యాః ।దన్తః ।గోభిః ।సన్నద్ధేతిసమ్-నద్ధా ।పతతి । ప్రసూతేతి ప్ర-సూతా ॥ యత్ర । నరః ।సమితి ।చ ।వీతి ।చ ।ద్రవన్తి ।తత్ర ।అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ ।

ఇషవః । శర్మ । యగ్ంసన్న్ ॥ ఋజీతే । పరీతి । వృద్ధి । నః । అశ్మా । భవతు । నః । తనూః ॥ సోమః । అధీతి । బ్రవీతు । నః । అదితిః ॥౩౦॥ శర్మ । యచ్ఛతు ॥ ఏతి । జఙ్ఘన్తి । సాను । ఏషామ్ । జఘనాన్ । ఉపేతి । జిఘ్నతే ॥ అశ్వాజనీత్యశ్వ-అజని । ప్రచేతస ఇతిప్ర-చేతసః । అశ్వాన్ । సమత్స్వితిసమత్-సు । చోదయ ॥ అహిః । ఇవ । భోగైః । పరీతి । ఏతి । బాహుమ్ । జ్యాయాః । హేతిమ్ । పరిబాధమాన ఇతిపరి-బాధమానః ॥ హస్తఘ్న ఇతిహస్త-ఘ్నః । విశ్వా । వయునాని । విద్వాన్ । పుమాన్ । పుమాగ్ంసమ్ । పరీతి । పాతు । విశ్వతః ॥ వనస్పతే । వీడ్వఙ్గ ఇతివీడు-అఙ్గః । హి । భూయాః । అస్మత్సఖేత్యస్మత్-సఖా । ప్రతరణ ఇతి ప్ర-తరణః । సువీర ఇతిసు-వీరః ॥ గోభిః । సన్నద్ధ ఇతిసమ్-నద్ధః । అసి । వీడయస్వ । ఆస్థాతేత్యా-స్థాతా । తే । జయతు । జేత్వాని ॥ దివః । పృథివ్యాః । పరీతి ॥౩౧॥ ఓజః । ఉద్భృత మిత్యుత్-భృతమ్ । వనస్పతిభ్య ఇతివనస్పతి-భ్యః । పరీతి । ఆభృతమిత్యా-భృతమ్ । సహః ॥ అపామ్ । ఓజ్మానమ్ । పరీతి । గోభిః । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । ఇన్ద్రస్య । వజ్రమ్ । హవిషా । రథమ్ । యజ ॥ ఇన్ద్రస్య । వజ్రః । మరుతామ్ । అనీకమ్ । మిత్రస్య । గర్భః । వరుణస్య । నాభిః ॥ సః । ఇమామ్ । నః । హవ్యదాతిమితిహవ్య-దాతిమ్ । జుషాణః । దేవ । రథ । ప్రతీతి । హవ్యా । గృభాయ ॥ ఉపేతి । శ్వాసయ । పృథివీమ్ । ఉత । ద్యామ్ । పురుత్రేతిపురు-త్రా । తే । మనుతామ్ । విష్ఠితమితివి-స్థితమ్ । జగత్ ॥ సః । దున్దుభే । సజూరితిస-జూః । ఇన్ద్రేణ । దేవైః । దూరాత్ ॥౩౨॥ దవీయః । అపేతి । సేధ । శత్రూన్ ॥ ఏతి । క్రన్దయ । బలమ్ । ఓజః । నః । ఏతి । ధాః । నిరితి । స్తనిహి । దురితేతిదుః-ఇతా । బాధమానః ॥ అపేతి । ప్రోథ । దున్దుభే దుచ్ఛునాన్ । ఇతః । ఇన్ద్రస్య । ముష్టిః । అసి । వీడయస్వ ॥ ఏతి । అమూః । అజ । ప్రత్యావర్తయేతి ప్రతి-ఆవర్తయ । ఇమాః । కేతుమదితికేతు-మత్ । దున్దుభిః । వావదీతి ॥ సమితి । అశ్వపర్ణా

ఇత్యశ్వ-పర్ణాః । చరన్తి । నః । నరః । అస్మాకమ్ । ఇన్ద్ర । రథినః । జయన్తు ॥౩౩॥

ధన్వన్మహిమానన్బ్రాహ్మణాసోఽదితిఃపృథివ్యాఃపరిద్దూరాదేకచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౬॥

యత్ । అక్రన్దః । ప్రథమమ్ । జాయమానః । ఉద్యన్నిత్యుత్-యన్న్ । సముద్రాత్ । ఉత । వా । పురీషాత్ ॥ శ్యేనస్య । పక్షా । హరిణస్య । బాహూ ఇతి । ఉపస్తుత్య మిత్యుప-స్తుత్యమ్ । మహి । జాతమ్ । తే । అర్వన్న్ ॥ యమేన । దత్తమ్ । త్రితః । ఏనమ్ । అయునక్ । ఇన్ద్రః । ఏనమ్ । ప్రథమః । అధీతి । అతిష్ఠత్ ॥ గన్ధర్వః । అస్య రశనామ్ । అగృభ్ణాత్ । సూరాత్ । అశ్వమ్ । వసవః । నిరితి । అతష్ట ॥ అసి । యమః । అసి । ఆదిత్యః । అర్వన్న్ । అసి । త్రితః । గుహ్యేన । వ్రతేన ॥ అసి । సోమేన । సమయా । విపృక్తఇతివి-పృక్తః ॥౩౪॥ ఆహుః । తే । త్రీణి । దివి । బన్ధనాని ॥ త్రీణి । తే । ఆహుః । దివి । బన్ధనాని । త్రీణి । అప్స్విత్యప్-సు । త్రీణి । అన్తః । సముద్రే ॥ ఉత । ఇవ । మే । వరుణః । ఛన్త్సి । అర్వన్న్ । యత్ర । తే । ఆహుః । పరమమ్ । జనిత్రమ్ ॥ ఇమా । తే । వాజిన్న్ । అవమార్జనానీత్యవ-మార్జనాని । ఇమా । శఫానామ్ । సనితుః । నిధానేతిని-ధానా ॥ అత్ర । తే । భద్రాః । రశనాః । అపశ్యమ్ । ఋతస్య । యాః । అభిరక్షన్తీత్యభి-రక్షన్తి । గోపా ఇతిగో-పాః ॥ ఆత్మానమ్ । తే । మనసా । ఆరాత్ । అజానామ్ । అవః । దివా ॥౩౫॥ పతయన్తమ్ । పతఙ్గమ్ ॥ శిరః । అపశ్యమ్ । పథిభిరితిపథి-భిః । సుగేభిరితిసు-గేభిః । అరేణుభిరిత్యరేణు-భిః । జేహమానమ్ । పతత్రి ॥ అత్ర । తే । రూపమ్ । ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ । అపశ్యమ్ । జిగీషమాణమ్ । ఇషః । ఏతి । పదే । గోః ॥ యదా । తే । మర్తః । అన్వితి । భోగమ్ । ఆనట్ । ఆత్ । ఇత్ । గ్రసిష్ఠః । ఓషధీః । అజీగః ॥ అన్వితి । త్వా । రథః । అన్వితి । మర్యః । అర్వన్న్ । అన్వితి । గావః । అన్వితి । భగః । కనీనామ్ ॥ అన్వితి । వ్రాతాసః । తవ । సఖ్యమ్ । ఈయుః । అన్వితి । దేవాః । మమిరే । వీర్యమ్ ॥౩౬॥

తే ॥హిరణ్యశృఙ్గ ఇతి హిరణ్య-శృఙ్గః ।అయః ।అస్య ।పాదాః । మనోజవా ఇతి మనః-జవాః ।
అవరః । ఇన్ద్రః । ఆసీత్ ॥ దేవాః । ఇత్ । అస్య ।హవిరద్యమితి హవిః-అద్యమ్ । ఆయన్ ।
యః ।అర్వన్తమ్ ।ప్రథమః ।అధ్యతిష్ఠదిత్యధి-అతిష్ఠత్ ॥ ఈర్మాన్తాస ఇతీర్మ-అన్తాసః । సిలికమధ్య
మాస ఇతి సిలిక-మధ్యమాసః । సమితి । శూరణాసః । దివ్యాసః । అత్యాః ॥ హగ్ంసాః ।
ఇవ ।శ్రేణిశ ఇతి శ్రేణి-శః । యతన్తే ।యత్ ।అక్షిషుః । దివ్యమ్ । అజ్మమ్ ।అశ్వాః ॥తవ ।
శరీరమ్ ।పతయిష్ణు ।అర్వన్న్ ।తవ । చిత్తమ్ । వాతః ।ఇవ ।ధ్రజీమాన్ ॥తవ ।శృఙ్గాణి ।
విష్ఠితేతి వి-స్థితా । పురుత్రేతి పురు-త్రా । అరణ్యేషు । జర్భురాణా । చరన్తి ॥ ఉప ॥౩౭॥
ప్రేతి । అగాత్ । శసనమ్ । వాజీ । అర్వా । దేవద్రీచేతి దేవ-ద్రీచా ।మనసా । దీధ్యానః ॥
అజః । పురః । నీయతే । నాభిః ।అస్య ।అన్వితి ।పశ్చాత్ ।కవయః ।యన్తి । రేభాః ॥ ఉప ।
ప్రేతి । అగాత్ । పరమమ్ । యత్ । సధస్థమితి సధ-స్థమ్ । అర్వాన్ । అచ్ఛ । పితరమ్ ।
మాతరమ్ ।చ ॥అద్య ।దేవాన్ । జుష్టతమ ఇతి జుష్ట-తమః । హి । గమ్యాః । అథ । ఏతి ।
శాస్తే । దాశుషే । వార్యాణి ॥౩౮॥ విప్రుక్షోదివావీర్యముపైకాన్నచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౭॥

మా । నః । మిత్రః । వరుణః ।అర్యమా ।ఆయుః । ఇన్ద్రః । ఋభుక్షా ఇత్యృభు-క్షాః ।
మరుతః । పరీతి । ఖ్యన్న్ ॥యత్ ।వాజినః ।దేవజాతస్యేతి దేవ-జాతస్య । సప్తేః । ప్రవక్ష్యామ
ఇతి ప్ర-వక్ష్యామః ।విదథే ।వీర్యాణి ॥యత్ ।నిర్ణిజేతి నిః-నిజా ।రేక్ణసా ।ప్రావృతస్య । రాతిమ్ ।
గృభీతామ్ । ముఖతః । నయన్తి ॥ సుప్రాఙితి సు-ప్రాఙ్ । అజః । మేమ్యత్ । విశ్వరూప ఇతి విశ్వ-
రూపః ।ఇన్ద్రాపూష్ణోరితీన్ద్రా-పూష్ణోః । ప్రియమ్ ।అపీతి । ఏతి । పాథః ॥ ఏషః । ఛాగః ।
పురః । అశ్వేన । వాజినా । పూష్ణః । భాగః ।నీయతే । విశ్వదేవ్య ఇతి విశ్వ-దేవ్యః ॥ అభిప్రియ
మిత్యభి-ప్రియమ్ । యత్ ।పురోడాశమ్ । అర్వతా । త్వష్టా । ఇత్ ॥౩౯॥ ఏనమ్ ।

స్తోత్రవసాయ । జిన్వతి ॥ యత్ । హవిష్యమ్ । ఋతుశ ఇత్యృతు-శః । దేవయానమితిదేవ-యానమ్ । త్రిః । మానుషాః । పరీతి । అశ్వమ్ । నయన్తి ॥ అత్ర । పూష్ణః । ప్రథమః । భాగః । ఏతి । యజ్ఞమ్ । దేవేభ్యః । ప్రతివేదయన్నితిప్రతి-వేదయన్న్ । అజః ॥ హోతా । అధ్వర్యుః । ఆవయా ఇత్యా-వయాః । అగ్నిమిన్ధ ఇత్యగ్నిమ్-ఇన్ధః । గ్రావగ్రాభ ఇతిగ్రావ- గ్రాభః । ఉత । శగ్ంస్తా । సువిప్ర ఇతిసు-విప్రః ॥ తేన । యజ్ఞేన । స్వరఙ్కృతేనేతిసు-అరఙ్కృతేన । స్విష్టేనేతి సు-ఇష్టేన । వక్షణాః । ఏతి । పృణధ్వమ్ ॥ యూపవ్రస్కా ఇతియూప-వ్రస్కాః । ఉత । యే । యూపవాహా ఇతియూప-వాహాః । చషాలమ్ । యే । అశ్వయూపాయేత్యశ్వ-యూపాయ । తక్షతి ॥ యే । చ । అర్వతే । పచనమ్ । సమ్భరన్తీతిసమ్- భరన్తి । ఉతో ఇతి ॥ ౪౦॥ తేషామ్ । అభిగూర్తిరిత్యభి-గూర్తిః । నః । ఇన్వతు ॥ ఉప । ప్రేతి । అగాత్ । సుమదితిసు-మత్ । మే । అధాయి । మన్మ । దేవానామ్ । ఆశాః । ఉపేతి । వీతపృష్ఠ ఇతివీత-పృష్ఠః ॥ అన్వితి । ఏనమ్ । విప్రాః । ఋషయః । మదన్తి । దేవానామ్ । పుష్టే । చకృమ । సుబన్ధుమితిసు-బన్ధుమ్ ॥ యత్ । వాజినః । దామ । సన్దానమితిసమ్-దానమ్ । అర్వతః । యా । శీర్షణ్యా । రశనా । రజ్జుః । అస్య ॥ యత్ । వా । ఘ । అస్య । ప్రభృతమితిప్ర-భృతమ్ । ఆస్యే । తృణమ్ । సర్వా తా । తే । అపీతి । దేవేషు । అస్తు ॥ యత్ । అశ్వస్య । క్రవిషః ॥ ౪౧॥ మక్షికా । ఆశ । యత్ । వా । స్వరౌ । స్వధితావితిస్వ-ధితౌ । రిప్తమ్ । అస్తి ॥ యత్ । హస్తయోః । శమితుః । యత్ నఖేషు । సర్వా । తా । తే । అపీతి । దేవేషు । అస్తు ॥ యత్ । ఊవధ్యమ్ । ఉదరస్య । అపవాతీత్యప-వాతి । యః । ఆమస్య । క్రవిషః । గన్ధః । అస్తి ॥ సుకృతేతిసు-కృతా । తత్ । శమితారః । కృణ్వన్తు । ఉత । మేధమ్ । శృతపాకమితిశృత-పాకమ్ । పచన్తు ॥ యత్ । తే । గాత్రాత్ । అగ్నినా । పచ్యమానాత్ । అభీతి । శూలమ్ । నిహతస్యేతిని-హతస్య । అవధావతీత్యవ-ధావతి ।

మా । తత్ । భూమ్యామ్ । ఏతి । శ్రిషత్ । మా । తృణేషు । దేవేభ్యః । తత్ । ఉశద్భ్య ఇత్యుశత్-భ్యః । రాతమ్ । అస్తు ॥౪౨॥ ఇదుతోక్రవిష్యశ్మిషథ్సప్తచ ॥ ౮ ॥

యే । వాజినమ్ । పరిపశ్యన్తీతిపరి-పశ్యన్తి । పక్వమ్ । యే । ఈమ్ । ఆహుః । సురభిః । నిరితి । హర । ఇతి ॥ యే । చ । అర్వతః । మాగ్ంసభిక్షామితిమాగ్ంస-భిక్షామ్ । ఉపాసత ఇత్యుప-ఆసతే । ఉతోఇతి । తేషామ్ । అభిగూర్తిరిత్యభి-గూర్తిః । నః । ఇన్వతు ॥ యత్ । నీక్షణమ్ । మాగ్ంస్పచన్యాః । ఉఖాయాః । యా । పాత్రాణి । యూష్ణః । ఆసేచనానీత్యా-సేచనాని ॥ ఊష్మణ్యా । అపిధానేత్యపి-ధానా । చరూణామ్ । అఙ్కాః । సూనాః । పరీతి । భూషన్తి । అశ్వమ్ ॥ నిక్రమణమితిని-క్రమణమ్ । నిషదనమితిని-సదనమ్ । వివర్తనమితివి-వర్తనమ్ । యత్ । చ । పడ్బీశమ్ । అర్వతః ॥ యత్ । చ । పపౌ । యత్ । చ । ఘాసిమ్ ॥౪౩॥ జఘాస । సర్వా । తా । తే । అపీతి । దేవేషు । అస్తు ॥ మా । త్వా । అగ్నిః । ధ్వనయిత్ । ధూమ గన్ధిరితిధూమ-గన్ధిః । మా । ఉఖా । భ్రాజన్తీ । అభీతి । విక్త । జఘ్రిః ॥ ఇష్టమ్ । వీతమ్ । అభిగూర్తమిత్యభి-గూర్తమ్ । వషట్కృతమితివషట్-కృతమ్ । తమ్ । దేవాసః । ప్రతీతి । గృభ్ణన్తి । అశ్వమ్ ॥ యత్ । అశ్వాయ । వాసః । ఉపస్తృణన్తీత్యుప-స్తృణన్తి । అధీవాసమిత్యధి-వాసమ్ । యా । హిరణ్యాని । అస్మై ॥ సన్దానమితిసమ్-దానమ్ । అర్వన్తమ్ । పడ్బీశమ్ । ప్రియా । దేవేషు । ఏతి । యామయన్తి ॥ యత్ । తే । సాదే । మహసా । శూకృతస్యేతిశూ-కృతస్య । పార్ష్ణియా । వా । కశయా ॥౪౪॥ వా । తుతోద ॥ స్రుచా । ఇవ । తా । హవిషః । అధ్వరేషు । సర్వా । తా । తే । బ్రహ్మణా । సూదయామి ॥ చతుస్త్రిగ్ంశదితిచతుః-త్రిగ్ంశత్ । వాజినః । దేవబన్ధోరితిదేవ-బన్ధోః । వఙ్క్రీః । అశ్వస్య । స్వధితిరితిస్వ-ధితిః । సమితి । ఏతి ॥ అచ్ఛిద్రా । గాత్రా । వయునా । కృణోత । పరుష్పరురితి పరుః-పరుః । అనుఘుష్యేత్యను-

ఘుష్య । వీతి । శస్త ॥ ఏకః । త్వష్టుః । అశ్వస్య । విశస్తేతివి-శస్తా । ద్వా । యన్తారా । భవతః ॥ తథా । ఋతుః ॥ యా । తే । గాత్రాణామ్ । ఋతుథేత్యృతు-థా । కృణోమి । తాతేతితా-తా । పిణ్డానామ్ । ప్రేతి । జుహోమి । అగ్నౌ ॥ మా । త్వా । తపత్ ॥ ౪౭॥ ప్రియః । ఆత్మా । అపియన్తమిత్యపి-యన్తమ్ । మా । స్వధితిరితిస్వ-ధితిః । తనువః । ఏతి । తిష్ఠిపత్ । తే ॥ మా । తే । గృధ్నుః । అవిశస్తేత్యవి-శస్తా । అతిహాయేత్యతి-హాయ । ఛిద్రా । గాత్రాణి । అసినా । మిథు । కః ॥ న । వై । ఉ । ఏతత్ । మ్రియసే । న । రిష్యసి । దేవాన్ । ఇత్ । ఏషి । పథిభిరితి పథి-భిః । సుగేభిరితిసు-గేభిః ॥ హరీఇతి । తే । యుఞ్జా । పృషతీఇతి । అభూతామ్ । ఉపేతి । అస్థాత్ । వాజీ । ధురి । రాసభస్య ॥ సుగవ్యమితిసు-గవ్యమ్ । నః । వాజీ । స్వశ్వియమితిసు-అశ్వియమ్ । పుగ్ంసః । పుత్రాన్ । ఉత । విశ్వాపుషమితివిశ్వ-పుషమ్ । రయిమ్ ॥ అనాగాస్త్వమిత్యనాగాః-త్వమ్ । నః । అదితిః । కృణోతు । క్షత్రమ్ । నః । అశ్వః । వనతామ్ । హవిష్మాన్ ॥ ౪౮॥

॥ ఘృసింకశయాతపద్రయింనవచ ॥౯॥

అశ్మన్యఇమోదేనమాశుఃప్రాచీంజీమూతస్యయదక్రన్దోమానోమిత్రోయేవాజినంనవ ॥౯॥

అశ్మన్మనోయుజంప్రాచీమనుశర్మయచ్చతుతేషామభిగూర్తిష్షట్చత్వారిగ్ంశత్ ॥౪౮॥

॥ అశ్మన్ హవిష్మాన్ ॥

॥ హరిఃఓమ్ ॥

॥ తత్సత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

షష్ఠప్రశ్నస్సమాప్తః